अथवा म्युनिसिपाल बॉड अथवा पोर्टट्रस्ट बॉड आले असतील त्यांचा समावेश " तहाहयात " वर्गणीदार या वर्गात होईल.

४ ज्या भक्तांकडून संस्थानचे कोठीफंडांत (चालू खर्चफंडांत) अथवा कायमफंडांत सालीना पांच रुपये किंवा अधिक रक्कम येत असेल त्यांचा समावेश " सामान्य वर्गणीदार " या वर्गात होईल.

कळावें हे विनंती.

साईभुवन,
१४१, प्रिन्सेस स्ट्रीट,
मुंबई, ता. ३१ मे १९३३.

आपला नम्र सेवक,
सुंदरराव दि. नवलकर,
ऑ. चिटणीस.

श्रीसाईबाबा

मे महिन्याचें शिर्डीवृत्त

मे महिन्यात शिर्डी येथें श्रीसाईबाबामहाराजांच्या दर्शनास ३८ भक्त-जन येऊन गेले. ते जळगांव, शेंदुर्णी--पूर्व व पश्चिमखानदेश, अहमदनगर, बार्शी, येवलें, औंध व भोर संस्थान, सोलापूर, पुणें, नाशिक, अकोला, बुल-ढाणा, तुकीबादाखडी—जि. औरंगगाबाद, मुंबई व डाहाणू—जि. ठाणें वगैरे ठिकाणांहून आले होते. त्यांत पार्शी, गुजराती, भोरसंस्थानचे युवराज, सरदार बापूसाहेब विंचूरकर, सरदार आबासाहेब विंचूरकर, जहागिरदार श्रीमंत नानासाहेब मिरीकर, व्यापारी, वकील सरकारी अधिकारी वगैरे मंडळी होती.

ता. ८-५-३३ रोजीं दासगणू महाराज यांनीं श्रीनरसिंहजयंतीचा उत्सव शिर्डी येथें साजरा केला. उत्सवाप्रीत्यर्थ त्यांनीं कीर्तन केलें. शिरा-प्रसाद वांटला व गाईंस चारा घातला. नंतर ते त्या दिवशीं एलीचपुरास गेले व तेथून ते ता. १९-५-३३ ला शिर्डीस परत आले. त्यांनीं आपला मुक्काम ता. ३०-५-३३ रोजीं शिर्डीहून हालवून ते त्या दिवशीं नगरास गेले. तेथें दोनतीन दिवस राहून पुण्यास जाणार आहेत.

ता. ९।५।३३ रोजीं गजानन अनंत जोशी गवई व फिडिलीस्ट औन्ध येथील रहिवासी, यांनीं श्रींच्यापुढें फीड्लवाद्य एक तास उत्तम रीतीनें वाजवून श्रींची सेवा केली.

ता. ११-५-३३ रोजीं पुणें येथील विठ्ठल समाजाचे गुरु श्री. बाबा आळतेकर यांनीं श्रीपुढें गाणें केलें. त्यांजबरोबर काकासाहेब मिरीकर, मुजूम-दार वगैरे मंडळी होती.

ता. २५-५-३३ रोजीं बाबजी प्रिंटिंग प्रेस, जळगांव—पूर्वखानदेशचे श्रीयुत रामकृष्ण नारायण फडणीस हे मुलाचा नवस फेडण्याकरितां श्रींच्या दर्शनास आले होते.

देणगी वगैरे

१ श्रीयुत रामकृष्ण वेडू रंगारी, भावसार, शेंदुर्णी, ता. जामनेर, पूर्वखानदेश, यांनीं शिर्डी येथें संस्थानच्या निधीस आठ आणे दिले.

२ श्रीयुत गणेश गोपाळ देशपांडे, शिरवळकर, गवई, शिर्डी, यांनीं संस्थानच्या निधीस आठ आणे दिले.

३ नगर येथील श्रीयुत रासनें यांच्याकडून एप्रिल महिन्यात चार गोणी तांदूळ (प्रत्येक गोण १५ पायली) आले. त्यांपैकीं एक गोण श्रीरामनवमी उत्सवाकरितां दासगणूमहाराज यांस दिली. एक गोण गबा सुतार, भगत वगैरे मंडळीस दरसालप्रमाणें बांटली. पैकीं शिल्लक दोन गोणी तांदूळ संस्थानकडे दररोजचे भाताची मुदी श्रीचे नैवेद्याकरितां, शिध्याकरितां वापरण्याकरितां दिल्या.

४ मुंबई—दादर येथील श्रीयुत दादाजी गोपाळ जोशी यांनीं पेट्रोमॅक्स कंदील श्रीद्वारकामाईंत श्रीबाबांच्या तसबिरीजवळ लावण्याकरितां गेल्या महिन्यात दिला होता. आतां तो त्यांच्या इच्छेप्रमाणें रात्रीं दहा वाजेपर्यंत लावलेला ठेवावा, म्हणून त्यांनीं त्याबद्दलच्या तेलाचा खर्च देऊं केला आहे व दर गुरुवारीं श्रीस अभिषेक करण्याचें ठरविलें आहे.

खुलासा

१ वर्ष १० अंक १ चैत्र १८५५ या महिन्याच्या श्रीसाईलीला अंकांत एप्रिल महिन्याचें शिर्डीवृत्त या सदराखालील पान ३ वरील मजकुराखालीं खामगांव येथील भजनमंडळाबद्दल उल्लेख केला आहे. त्या संस्थेचें नांव हरिकीर्तनालय संस्था असें नांव आहे.

२ सदरहू अंकाचें पान ७ यावरील देणगी जिनसा याच सदराखालील नंबर ४ चा श्रींचा फोटो कु. अमिनबाई गजानन कोठारे, सांताक्रूझ, यांनीं रावबहादुर मोरेश्वर वि. प्रधान यांच्या हस्तें अर्पण केला असें वाचावें.

भक्तमंडळाची सभा

श्रीसाईबाबा शिर्डी संस्थानची बारावी वार्षिक सभा शिर्डी येथें वार्षिक अहवाल, आढावा वगैरे मंजूर करण्याकरितां व इतर कामें करण्याकरितां गुरुपौर्णिमेस ता.७ जुलई रोजीं भरणार आहे. त्या वेळीं ही संस्थान कमिटीची सभा भरणार आहे.

साईभुवन, १४१ प्रिन्सेस स्ट्रीट;
मुंबई (२) ता. ४ जून १९३३

सु. दि. नवलकर,
ऑ. चिटणीस,
श्रीसाईबाबा शिर्डी-संस्थान.

श्रीशंकर

श्रीसच्चिदानंद सद्गुरु श्रीसाईबाबामहाराज, मुक्काम शिर्डी, तालुका कोपरगांव, जिल्हा नगर यांच्या श्रीरामनवमीच्या उत्सवाचा

अहवाल व जमाखर्चाचा तपशील.

शके १८५५.

जमा

६।।।०।। सालगुदस्तची शिल्लक (हल्ली शिक्का रुपये)

मोंगलांइतील भक्तमंडळीकडून

४५ श्री. परभू विठोबा गंधेवार कोलंबी, जि. नांदेड, निजाम स्टेट.
३५ ,, पापालाल कलाल उमरीकर
१५ ,, धोंडोपंत वकील, नांदेड.
१४ ,, नागोबा बाळुजी पंजारी, उमरी.
१४ ,, नरसिंगा रंगारी, उमरी.
१४ ,, बाबा रंगारी, उमरी.
१४ ,, सायबू सोमठाणकर, उमरी.
११ ,, गोविंद व्यंकटी महाजन, मुखेड.
११ ,, बाबा रामचंद्र पत्तेवार, मुखेड,
११ ,, मारुती पत्तेवार मुखेड.
२ ,, राजेश्वरराव गांजापूरकर.
१ ,, शंकरवणी अतनूरकर.
१० ,, विठ्ठलवाणी उदगीरकर.
२ ,, मल्लपा धनगर मुखेड.
५ ,, रंगनाथराव ऊर्फ दादासाहेब वरुडकर वकील, हिंगोली.
१ ,, दत्तोपंत सुभेदार, कलमनुरी
५ ,, वेंकटलाल मारवाडी, उमरी.
१५ ,, राजेसाहेब देशमुख, माझोड.
२ ,, रामराव हुंडेकरी, नांदेड.

खर्च

३१० श्री. कचरुलाल आनंदराम मारवाडी, शिर्डी, यांस उत्सवाचे सामान साखऱ्या, तांदूळ, तूप, गूळ, रवा, किरकोळ सामान दिलेल्याबद्दल रोख दिले.

७८ श्री. गोविंद काशीनाथ करवेळकर, पुणें, यांस उत्सवांत पांच दिवस स्वयंपाक केला त्याबद्दल रोख दिले; इसम तीन त्याचा तपशील:–

रु. ४५ रोख स्वयपाक केल्याबद्दल
,, २४ रेल्वेभाडें व गाडीभाड्याबद्दल
,, ५ रु. बक्षिस
,, ४ उपरणे पान एक

७८

५५ श्री. हुसेन सयदूभाई अकोलेकर, दारूवाला यांस शोभेची दारू उडविल्याबद्दल रोख दिले त्याचा तपशील.

रु. ५० दारूबद्दल.
रु. ५ गाडीभाडें.

५५

जमा

२	,, रघुनाथ पत्तेवार, गव्हाण.
३	,, नागोराव उंचेगांवकर, कलमनुरी.
७	,, चिन्नैया तांबोळी, मुखेड.
२	,, लक्ष्मणराव मुगुटकर, नांदेड.
२	,, रामचंद्रबाबा पत्तेवार, गव्हाण.
१९	श्री. नागोबा, नारायण, पापालाल, नरसिंगा, बाबा, दादासाहेब वरुडकर, गोविंद महाजन, बाबा पत्तेवार, चिन्नैया तांबोळी, वेंकट-लाल, दासगणू वगैरे मंडळींनीं उपरणें जोडी दिली.
१६	,, उमरीकर मंडळींनीं द्रोण-पत्रावळी दिल्या.
४	श्री. चंद्रभागाबाई मांजरमकर यांनीं तिखट दिलें.
१	श्री. किसन कोत्तावार.
३	सौ. कृष्णाबाई बाबा पत्तेवार यांनीं तिखट व हळद दिली.
१	,, अनंत परशराम कावगीकर,
१	,, विनायक रामराव दिवाळकर.
१	श्रीमती गिरजाबाई होळकर ऊर्फ (बनसुडे मासाहेब), इंदोर.
१५	श्रीमंत भवानराव बनसुडे, महू.
१०	,, कै. नारायणराव गोविंदराव बुळे सरकार, इंदोर.
४०	,, भास्कर रामचंद्र चांदोरकर, सिव्हिल सर्जन, छिंदवाडा.
१८	,, विनायकराव वैद्य, सबजज्ज, जळगांव. एक डबा तूप दिलें.
१५	,, विनायक शंकर गिरधर.

खर्च

७४	मोंगलाईतून तूप डबे पांच आले ते खर्च.
३०	तूप डबे दोन येथें खरेदी केले त्याबद्दल रोख दिले.
३७॥-॥	उत्सवांत पाच दिवस दूध घेतलें त्याबद्दल रोख दिले.
३५।=॥।	उत्सवांत भोजनदक्षिणा-नैवेद्याची दक्षिणा, अभिषेक दक्षिणा, देकार–वगैरेंबद्दल,
३१	शिर्डीच्या व बाहेरगांवच्या मुसलमान लोकांस एकादशीच्या दिवशीं साखरशिऱ्याचें भोजन दिले त्याबद्दल खर्च.
१५	पांच दिवस सर्पण घेतल्याबद्दल रोख दिले; हस्ते विठोबा सुतार, शिर्डी.
२१	श्री. हुसेनभाई सयदूभाई राहतेकर, बँडवाला यांस दिले त्याचा तपशील— १८ बाजाबद्दल १ गाडी भाडें. २ ताशेवाला अहमदभाई यांस —— २१
१५	श्री. नारायण महादेव पाळंदे, काशीकर शास्त्री यांस १० रामायण वाचण्याबद्दल ५ उपरणें पान एक —— १५
६	श्री. वासुदेवभट भंडार कवठे पंढरपुर. यांस ५ अभिषेकाबद्दल दक्षिण

221

जमा

१४ ,, बापूराव राघोजी बोरावके, शिर्डी. यांनीं १० रु. रोख
४ रु. गूळ
१४

१० ,, वसंतराव गणपतराव कीर्तिकर.

१० ,, छोटालाल भुलाभाई भट.

११ ,, बापूभय्या कोठारी, इंदोर.

११ ,, डॉ. बाळकृष्ण सदाशीव पाटील.

१० ,, आनंदराव पांडुरंग ऊर्फ काका पाटील.

१० ,, श्री. डि. एम्. राजा.

११ ,, जगंनाथमास्तर, राजूरी.

११ ,, लक्ष्मीबाई जोगळेकर, पुणें.

१० ,, रघुनाथ बळवंत आळेकर, इंदूर.

११ ,, नानासाहेब बागडे, नगर.

१२। ,, काशिनाथ पांडुरंग कुलकर्णी, ठाणे, यांच्यामार्फत:-

१। काशिनाथ पांडुरंग.
१। पार्वतीबाई.
५ छबुताई.
१। गंगाराम.
१। शंकर.
१ रघुनाथ.
१। भिकाजी.

१२।

२५ ,, दत्तात्रय रामचंद्र डोंगरे, अ. कमिशनर, अकोला.

५ श्री. धोंडोपंत अजिंक्य, डॉक्टर, मुंबई.

६ ,, जनाबाई कोठारी, मुंबई.

खर्च

४ उपरणे पान एक
९

१० श्री. नाना हरी, कोरडे, संगमनेर, यांस आचाऱ्यांना मदत केल्याबद्दल व मुसलमान लोकांचा स्वयंपाक केल्याबद्दल व हनुमान जयंतीचा स्वयंपाक केल्याबद्दल रोख दिले त्याचा तपशील—

३ आचाऱ्यास मदत केल्याबद्दल.

३ पाणी आणल्याबद्दल.

१ मुसलमानांसाठीं स्वयंपाक केल्याबद्दल.

१ हनुमानजयंतीचा स्वयंपाक केल्याबद्दल.

२ उपरणे बक्षीस एक

१०

१३।~॥ उत्सवांत पांच दिवसांत भोपळा, वांगी, बटाटे, लिंबू वगैरे घेतलें त्याबद्दल.

११।≈ उत्सवांत एकादशीच्या दिवशीं टरबूजें, खरबुजें, केळीं वगैरे फळें घेतलीं त्याबद्दल.

४।~ बत्तीचे मेंटल, घास, हरभरा, गोडें तेल याबद्दल; हस्तें, बाळा गुरव यांस दिले.

१४।≈॥ उत्सवाचा मांडव घातल्याबद्दल व त्यांस चोपा, काथ्या व झाड-सारवण्याबद्दल दिले; हस्ते रा. बाळा गुरव.

जमा

५ ,, तुळशीदास खेमजी भाटे, सांटा, ,, क्रूझ.
५ ,, जनाबाई सीताराम घटे,सोलापूर-
५। ,, विनायक अप्पाजी वैद्य, अंधेरी.
५ ,, जनार्दन आत्माराम, माटुंगा.
५ ,, प्रधान वकील, यावल.
५ ,, पिरुबाई कोठारी, मुंबई.
५ ,, त्रिंबक आत्माराम कर्णिक कल्याण.
५॥≡ ,, गोपाळराव तळवलकर वकील, उमरावती.
५ ,, माणीकशा लिंबजीभाई मिस्त्री.
५ ,, भिकाजी मेहेरवानजी, कारंजा.
५ ,, रघुनाथ त्रिंबक गिरिधर.
५ ,, वासुदेव रघुनाथ तळवलकर, डॉक्टर इंदूर.
५ ,, श्रीकृष्ण पुरुषोत्तम पाटील,अंधेरी.
५ ,, वामन विठ्ठल दातार वकील, खामगांव.
५ ,, रामराव बनसुडे, इंदोर.
५ ,, श्रीकृष्ण नारायण मालपेकर.
५ ,, नीलकंठ भाऊवड.
५ ,, गजानन त्रिंबक कर्णीक.
५ ,, लालसिंग छोटालाल भट.
५ सौ. सुशिलाबाई गोपाळ दातार, ठाणें.
५ ,, लक्ष्मीबाई कोल्हटकर, दादर.
५ ,, आनंदराव होळकर, इंदोर.
५ ,, बळवंत हरि कर्णीक, वांद्रा.
५। ,, सदाशिव आत्माराम, मुंबई.

खर्च

१३॥≈ श्री.जव्हारमल्ल मारवाडी, शिर्डी, यांच्याकडून एक डबा तूप खरेदी केलें त्यास रोख दिले.

११॥!≈ ,,बाबूरावनाना गोंदकर, शिर्डी यांजकडून तुरीची व हरभऱ्याची डाळ आणली त्याबद्दल रोख दिले.

२०॥०॥ श्री. खुशालचंद मारवाडी, शिर्डी, यांजकडून नारळ आणले व कढईभाडें याबद्दल रोख दिले.

७ मि. करीमभाई बत्तीवाल यांस बत्त्या लावल्याबद्दल रोख दिले.

८ शिर्डीच्या मुसलमान लोकांस त्यांच्या रोजच्या नमाज पढण्याच्या मशिदीच्या कम्पाउन्डचा खांब बसविण्यास मदत म्हणून दिले.

६ श्री.गणेश अनंत सराफ, नांदेड यांस रामनवमीच्या निमंत्रण, पत्रिका एक हजार छापल्या-त्याबद्दल रोख दिले.

७ श्री. दासगणू यांच्यामार्फत पत्रिका पाठविल्या, त्याचा टपालखर्च. हस्ते श्री. विठ्ठलराव मराठे.

५ श्री. वामन विठ्ठल दातार, वकील, खामगांव, यांनीं उत्सवांत दशमीच्या दिवशीं कीर्तन केलें त्याबद्दल प्रसाद म्हणून एक नागपुरी उपरणेपान दिलें.

२७२

जमा

५	,, रामचंद्र सीताराम देव, अंधेरी.
५	,, हरिश्चंद्र रामजी मिर्झा, अंधेरी.
५	,, पांडुरंग नारायण म्हात्रे.
५	,, तुकाराम गणेश कोटावार, खामगांव.
५	,, ओक वकील, खामगांव.
५	,, रावबहादूर कोठारी, खामगांव.
५	,, शंकर पांडुरंग पारखे.
५	,, दामोदर विनायक गिरधर.
५	,, बापूराव तांबोळकर, पंढरपूर.
५	,, बाळामहाराज, खामगांव.
५	,, शंकर सीताराम कर्णीक, अलीबाग
५	,, हरिभाऊ मांडवगणे, अकोला.
५	,, (क्ष) इंजीनियर, नाशीक.
७	श्री. महादेव विष्णु करमरकर.
७	श्रीमती शांताबाई खंडेराव नावलकर, अंधेरी.
४	,, पिरोजबाई कोठारी, मुंबई.
४	श्री. नारायण भिकाजी रिसबूड, कुलाबा.
३	,, अनंत धोंडो खानोलकर, देहू.
४	श्रीमती शांताबाई जाधव.
२	श्री. दादाजी गोपिनाथ जोशी.
२॥-	,, सावळाराम आत्माराम शिरोडकर.
२	,, रामचंद्र त्रिंबक कर्णीक, ठाणा.
२॥-	,, दिनकर मोरेश्वर पाटकर.
२	,, गंगाधर नारायण चौबळ.
२	,, यशवंत रघुनाथ तेंडुलकर.
२	,, शंकर नारायण पाटील.
२	श्रीमती पार्वतीबाई पुणेंकर.
२	,, लक्ष्मीबाई गाडगीळ, पुणें.

खर्च

५	श्री. ओक वकील, खामगांव यांनी उत्सवांत एकादशीच्या दिवशीं कीर्तन केलें. त्याबद्दल नागपुरी उपरणेपान प्रसाद म्हणून दिलें.
३७॥–	उत्सवांत काम करण्यासाठीं गडी व बाया लावल्या. झाडसारवणें वगैरेबद्दल रोख दिले.
१६	उत्सवांत फराळाकरितां लाडू चिवडा याबद्दल खर्च झाला तो.
१२	द्रोण–पत्रावळी मोंगलाईतून आल्या त्याचा खर्च.
७	मोंगलाईतून तिखट आले त्याचा खर्च.
८	केशर, बेदाणा, हिंग वगैरे सामान पुण्याहून लक्ष्मीबाई जोगळेकर यांनीं आणले त्याबद्दल रोख दिले.
५	गाडीभाडें कोपरगांवाहून दळण दळून आणल्याबद्दल.
५	अनाथ विद्यार्थ्यांना मदत, हस्तें हेडमास्तर, मराठी शाळा, शिर्डी.
५७	श्रीसांईबाबा महाराजाच्या संस्थानांतील नोकरमंडळीस व सेवेकऱ्यांस उत्सवाबद्दल उपरणीं वांटलीं त्याचा तपशील:—

४ श्री. नाना पूजारी.

४ ,, नाना चोपदार.

४ ,, बापाजी लक्ष्मण.

४ ,, बाळा शिंपी.

६ ,, बाळा गुरव.

जमा

१ श्री. वामन मोरेश्वर पोतदार, पुणें
१ ,, गांधी रहातेकर यांनीं गूळ ढेप एक दिला
१ ,, दिनकरराव कीर्तिकर, मुंबई
१ ,, द्वारकानाथ सुगवे.
१ ,, विठ्ठल लक्ष्मण सुबंध, पुणें.
१ ,, घनश्याम सीताराम पोतदार.
१ ,, अहिल्याबाई विजयकर.
१ ,, सौ. पार्वतीबाई.
॥ श्री. रामचंद्र वामन पाटकर.
।ऽ। ,, विठ्ठल लक्ष्मण मोकासी.
,, वासुदेव रामचंद्र.
,, भालचंद्र त्रिंबक कर्णीक.
॥ ,, नानासाहेब खासगीवाले, सिंगले.
।ऽ ,, अण्णाजीराव मानोजीराव
श्रीमती. जानकीबाई गिरधर.
श्री. गोपाळराव भास्करराव दातार.
,, रामभाऊ महाजनि, पुणें.
,, केळकर.
,, नरहर लक्ष्मण मोकासी.
॥ ,, लक्ष्मीचंद, कानपूर.
श्री. शिवराम वासुदेव गोखले, येवला.
,, श्रीमती. शांताबाई मेहेंदळे, पुणें.
श्री. गोविंदराव गाडगीळ, पुणें.
॥- ,, एकनाथ विठ्ठल जोशी.
।॥- श्रीमती कमळाबाई गाडगीळ.
,, सीताबाई गाडगीळ
,, पार्वतीबाई काळे
श्री. गणेश आत्माराम कानिटकर.
,, विनायक दामोदर कुलकर्णी.
,, बळवंत अप्पाजी जगताप.
,, नाना गोंदकर.

खर्च

३ ,, रंगनाथ गुरव.
३ ,, विशा गुरव.
३ ,, मार्तंड भगत.
२ ,, अण्णा मशिदवाला.
२ ,, गट्टू शिंदे.
३ ,, महादू फसले.
२ ,, रामा न्हावी.
२ ,, तात्या बाचके.
२ ,, माणिक ताशेवाला.
२ ,, बयाजी जगताप.
२ ,, रावजी तेली.
२ ,, नारू शेळका.
२ ,, रामगीरबुवा गोसावी.
३ ,, देशपांडे गवईबुवा.
२ ,, अहिल्या.

५७

६ गूळ ढेपा तीन लोकांकडून उत्सवांत आल्या त्या खर्च.

१५॥।ऽ। उत्सवानिमित्त गोरगरीब, आंधळेपांगळे यांना सदरे शिवले त्याबद्दल बाबूलाल मारवाडी यांजकडून कापड घेतलें त्याबद्दल सदरे कोणास शिवले त्यांचीं नांवें.

श्री. दस्तगीर, दोन सदरे.
,, रामचंद्र, ,, ,,
,, दिनकर, एक सदरा.
,, कस्तुरे, ,, ,,
,, दिगंबर, ,, ,,
,, रामा, अनंत, रघुनाथ, अबा या प्रत्येकीं एकेक सदरा.

२७३

जमा

१ ,, यमाजी जगताप मास्तर, इंदूर.

१ ,, व्यंकटेश गणेश देशपांडे.

१। श्रीमती काशिबाई पाटलीण.

१। ,, शांताराम बळवंत नाचणे.

१। ,, पांडुरंग विठ्ठल अवगेकर.

१। ,, भिकाजी धोंडू.

१। ,, गंगाराम मोरेश्वर सुगवे.

१ ,, साईप्रभा मोरेश्वर प्रधान.

१ ,, साईप्रसाद मोरेश्वर प्रधान.

१ ,, चिंतामण मोरेश्वर प्रधान.

१ ,, नबीबबाई गजानन कोठारी.

१ ,, अमीनबाई गजानन कोठारी.

१। श्रीमती सौ. लीलाबाई विनायक कीर्तिकर.

१ ,, शांताबाई राजे.

१ ,, मनोरमाबाई वैद्य.

१ ,, शंकर अनंत प्रधान.

१४ ,, दासगणूमहाराज यांचे पुढें आलेले.

१७५।-॥ श्री. रामचंद्र आत्माराम तर्खड ऊर्फ बाबासाहेब खजिनदार (श्रीसाईबाबा संस्थान शिर्डी.) यांच्या मार्फत जी वर्गणी आली तिचा तपशील:—

३ श्री. जोतींद्र रामचंद्र तर्खड.

१ ,, एम्. व्ही चौबळ, वराई-ठाणे.

१। ,, महादेव बापूजी जाधव, कल्याण.

६॥= ,, डॉ. रंगनाथ नारायण गव्हाणकर, वसई.

३ ,, जनार्दन रामचंद्र दळवी, वसई.

२ ,, यशवंत जनार्दन गाळवणकर, वांद्रा.

खर्च

अनंदा, एक सदरा.

तुळशीराम, एक सदरा.

महार, एक सदरा.

अवदूलभाई यांस अठरा १८ हात कापडा कफनी शिवण्यास व बांधरण्यास दिला, हस्तें बाबूलाल मारवाडी शिर्डी

३॥।०॥ श्री. त्र्यंबकू शिंपी, शिर्डी, यांस सदरे शिवल्याबद्दल शिलाई दिली.

२ श्री. विठोबा सुतार यांस एक रुपया रोख व एक उपरणें पान.

२ ,, अनाजी कुंभार यास एक रुपया व एक उपरणें पान.

२ ,, मध्या महारा यास एक रुपया रोख व एक उपरणें पान.

२ ,, धुंजा कोळी-यास एक रुपया रोख व उपरणें पान.

२॥- मातुळठाणच्या श्रीविठोबास एक उपरणें व आठ आणे दक्षिणा.

१८≡ विडयाची पानें घेतलीं त्याबद्दल.

१।= घर बांधण्यास विटा आणल्याबद्दल.

७॥।- श्री. खुशालभाऊ मारवाडी याजकडून नारळ, कापूर, किरकोळ घेतले त्याबद्दल रोख दिले.

जमा

१	,, विठ्ठल जगन्नाथ खोत, दादर.
१	श्रीमती सौ. सीताबाई राजाराम वाला-वलकर, मुंबई.
४	श्री. बाळकृष्ण माधवराव मानकर, वांद्रा.
१	,, मोरेश्वर नारायण सावे, मुंबई.
३।८।	,, रामचंद्र आत्माराम तर्खड.
१०	,, दाजी विठ्ठल सांबारे, पार्ले
१	,, श्रीधर नारायण खारकर ठाणें.
१	,, महादेव विष्णु चौबाळ, ठाणें.
४	,, आनंदराव परशुराम डोळस कांदिवली.
१	,, सिताराम गंगाराम सावंत, मुंबई
१	,, एन्. बी. राणे, मिरारोड.
१॥	,, म. अ. सावंत, मुंबई.
१०	,, डॉ. के. वा. सावे, मुंबई.
॥	,, दत्तात्रय नारायण पाटणकर, वांद्रा.
१	,, गजानन शिवराम पिटकर, मुंबई
॥	,, गोविंदराव अमृतराव मुळे, माहिम.

श्री. तर्खड यांचेमार्फत आलेलीः—

४॥	सौ. सोनाबाई लक्ष्मणराव नाडकर, माहिम
१	श्री. गंगुबाई किन्हीकर, जळगांव
१	,, यमुनाबाई जोशी जळगांव.
१	,, मथुबाई गोरे जळगांव
१	,, दुर्गाबाई देशवंडीकर, जळगांव
१	,, मथुराबाई वाघ, जळगांव
१	,, विष्णु शिवराम मेंडकी, जळगांव
१	,, सदानंद भास्कर कुडाळकर, वांद्रा.

खर्च

२	कपडे धुतल्याबद्दल परटीणीस रोख दिले.
४॥-	श्री.भाऊ कुंभार यांस दिले.
५	त्रिंबक तिनपायले यांस भाड्याकरितां दिले.
३॥।=।	किरकोळ खर्च
-॥-	एक उदबत्ती पुडा आणला; हस्ते सगुण नाईक, शिर्डी.
१	श्री.दासगणू यांच्यामार्फत प्रसाद व उदी रवाना झाली त्याचा टपालखर्च.
२८८≡)॥	हनुमानजयंतीच्या दिवशीं महार, मांग, भिल, वडारी, यांना गूळ-शिऱ्याचें भोजन दिलें; हस्तें कचरूशेट मारवाडी, शिर्डी.
३	हनुमानजयंतीच्या ब्राह्मण भोजनाचा खर्च.
१॥	हनुमानजयंतीच्या दिवशीं नारळ, कापूर, डाळ, यांबद्दल खर्च.
१२॥	श्री.भवानराव बनसुडे हे आपल्या चिरंजीवाचा नवस फेडण्यास आले, तेव्हां त्यांस श्रीतर्फे प्रसादरूपी अहेर करावा लागला त्याबद्दल खर्च.
६१	किरकोळ बिनपावतीचा खर्च
५४॥।-।	बट्टाखातें खर्च; जमेकडील रुपयांपैकीं हल्लीं रुपये ३६८ याचा शें. १५ प्रमाणें बट्टा.

२७५

जमा

२ ,, बाळकृष्ण वामन वैद्य, वांद्रा.
५ ,, शंकर विठ्ठल राशिनकर, नगर
१॥= ,, शामराव भास्कर कंटक, मुंबई.
२ ,, बाळकृष्ण राघव सावंत, वांद्रा
१ ,, गणपत आत्माराम कीर्तिकर, खार.
२॥ ,, दत्तात्रय मोरेश्वर सबनीस, पार्ला.
२॥ ,, रामचंद्र श्रीपाद कुरतुडकर, मुंबई.
१। ,, चिंतामण रामनाथ सातघरे, वांद्रे.
१ ,, छगनलाल कृष्णराव मुरकुटे, मुंबई.
१ ,, आंजलेकर, मुंबई
१ सौ. लक्ष्मीदेवी ज्योतिंद्र तर्खड, वांद्रा.
१। सौ. उषादेवी सत्येंद्र तर्खड, वांद्रा.
श्री. तर्खड यांचेमार्फतः—
२॥ ,, मधुसुदन धोंडूजी कांबळी, कै. सदाशिव अण्णाजी मुणगेकर, यांचे स्मरणार्थ चोपडे.
२ ,, श्रीधर गणेश भांडारे, सोलापूर.
१० ,, केशव गणेश आजरेकर, बेळगांव.
२ ,, मंगेश मोरेश्वर पाटकर, सुरवाड.
१। ,, शंकर वासुदेव कुलकर्णी, महू.
२॥ ,, माधव गंगाधर कोरान्ने, बिलीमोरा.
२ ,, पांडुरंग लक्ष्मण भागवत, भुसावळ.
१ ,, लक्ष्मण गोविंद मुंगी, नाशीक.
५ ,, चंद्रकांत बाळकृष्ण मालवणकर, कराची.

खर्च

६७॥।-॥ श्री. सुंदरराव दि. नवलकर, मुंबई. यांच्या मार्फत झालेल्या खर्चाचा तपशील

१॥।- लेबलें एक हजार, प्रसादासाठी.
११= लिफाफे एक हजार निमंत्रणासाठी
२७ पोस्टेज पाठविण्याबद्दल
३७॥=॥ प्रसाद रवाना झाला त्याबद्दल

६७॥।-॥

४ श्री. ह. भ. प. विश्रामबुवा यांना दिले. त्याचा तपशीलः—
२ रु. रोख.
२ उपरणे पान १

४

५ अहेराकरितां दोन पागोटीं घेतली त्याबद्दल.
९ रामनवमीच्या उत्सवसमाप्तीचा खर्चः ब्राम्हणास दक्षिणा, अभिषेक वगैरे.

८५॥।-॥

१०२ पेटींतील जमा हुगाम्याकरितां दिले; हस्ते तात्या पाटील कोते

१३९२॥।=। तेराशें ब्याण्णव रुपये सव्वा चौदा आणे एकंदर झालेला खर्च.

जमा

१।	,, जनार्दन गोविंद देशपांडे, कराची.
॥०।	,, चितळे, कराची.
८=।	,, धीमल्ल, कराची.
८=।	,, चैतन्यमल्ल, कराची.
१	सौ. गंगाबाई ओक, कराची.
१।	,, रखमाबाई गुरुजी, कराची.
१।	,, सीताबाई देशमुख, कराची.
१।	,, गंगाबाई लेले, कराची.
१।	,, लक्ष्मीबाई टेंमकर, कराची.
१।	,, गंगाबाई साठे, कराची.
१।	,, गंगाबाई देशमुख, कराची.
१।	,, काशीबाई पाटील, कराची.
१।	,, मालतीबाई गुप्ते, कराची.
१।	,, कमळाबाई देसाई, कराची.
१।	,, वत्सलाबाई वाक्कर, कराची.
	श्री. तर्खड यांचेमार्फत:—
१	सौ. राधाबाई बागलवाडे, कराची.
१	,, काशीबाई ओक, कराची.
१	,, सीताबाई करमरकर, कराची.
१	,, इंदिराबाई गोखले, कराची.
१	,, निराबाई पवार, कराची.
१	,, सोनूबाई पेन्टा, कराची.
-।=।	,, पार्वतीबाई कडेकर, कराची.
-॥-।	,, जानकीबाई काणे, कराची.
-।=।	,, जानकीबाई जोशी, कराची.
-॥-।	,, राधाबाई जोग, कराची.
-॥-।	,, जानकीबाई देवधर, कराची.
-।=।	,, राधाबाई वराडकर, कराची.
-।=।	,, रमाबाई देवधर, कराची.
-॥-।	,, लक्ष्मीबाई लागू, कराची.
-।-	,, द्वारकाबाई लागू, कराची.

खर्च

१५८=	शिल्लक पेस्तर उत्सवाकरितां
१४०८८८।	

एकूण चौदाशें आठ रुपये पाव आणा फक्त.

जमा खर्च

-।=। सौ. सत्यभामाबाई गुप्ते, कराची.
-।=। ,, विठाबाई पेडणेकर, कराची.
=॥-। ,, इंदिराबाई वराडकर, कराची.
-।-। ,, माणकबाई वेलणकर, कराची.
-।=। कु. इंदिराबाई तेंडुलकर, कराची.
✓=। ,, यमुनाबाई टिपणीस, कराची.
-।=। श्री. रखमाबाई चव्हाण, कराची.
१। ,, आजीबाई फाटक, कराची.
॥=। ,, वहिनीबाई लागू , कराची.
१। ,, सीताबाई हेर्जीब, कराची.
५ ,, राजुबाई मंद्रा, कराची.
-।=। ,, यमुनाबाई शुक्ल, कराची.
॥= ,, नर्सम्माबाई मंद्रा, कराची.
-।=। ,, आनंदीबाई तेंडुलकर, कराची.
५ सौ. यमुनाबाई सखाराम सामंत, शिळोत्तर.
१ श्री. फणसे हस्ते वा. ना. चांदोरकर, कल्याण.
१ पं. रामनारायण भिकाजी, मंडलोई.
१। सौ. रुक्मीणीबाई टेमकर, कराची.
१। ,, भागीरथीबाई टेमकर, कराची.
-॥- ,, लक्ष्मीबाई पवार, कराची.
-॥- ,, रुक्मीणीबाई, कराळे, कराची,
११२॥- श्री. सुंदरराव दि. नवलकर यांच्या हस्ते आलेली जमा.
१। श्रीमती बेनाबाई अजिंक्य, मुंबई.
२ ,, दामोदर गणेश देसाई, मुंबई.
१ ,, द्वारकाबाई वासुदेव तळपदे, मुंबई.
५ श्री. डी. एन्. राजे, लोणावळें.
२ ,, जी. आर. दाभोळकर, अहमदाबाद.
१ ,, पांडुरंग हरिश्चंद्र महाडिक, केळवे.
१ ,, मोरेश्वर विष्णु जोशी, उंबरगांव,

जमा खर्च

२ श्री. यशवंत राजाराम जुन्नरकर, धरमपूर.
२ ,, विष्णु बळवंत पितळे, पार्ला.
१ ,, रमाकांत नारायण प्रधान, मुंबई.
३। ,, गोवर्धन माधव विजयकर.
-॥- ,, नानीबाई प्रभाकर.
१। ,, आनंदराव बा. व्यवहारकर मुंबई.
५ ,, बी. के. चव्हाण, पालघर.
१। ,, पुतळाबाइ ग. विजयकर, पालघर.
१ ,, रामकृष्ण नाना बगळ, मुंबई.
१। ,, गणपतराव मोरेश्वर कोठारे, मुंबई.
१। सौ. चंपुबाई ग. कोठारी.
१। श्री. श्रीकृष्ण ग. कोठारी.
२। श्रीमती बावलीबाई सुंदरराव, नवलकर.
१ श्री. सदानंद विनायक तळपदे.
१ ,, हरि कृष्ण करंदीकर, इटार्सी.
२ ,, जयराम कल्पाण शुद्ध उंबरगांव.
५ श्रीमती काशीबाई कानिटकर, नगर.
१॥। ,, ए. एफ. लवाडिया, मुंबई.
१। श्री. शंकरराव हरिनारायण विजयकर, मुंबई.
१। ,, दत्ताराम आनंदराव पितळे, मुंबई.
४ ,, रंगनाथ नारायण गवाणकर, वसई.
२ सौ. सरस्वतीबाई जी. कोठारी, ग्वाल्हेर.
१। श्री. सुंदरराव दि. नवलकर, मुंबई.
१। श्रीमती शांताबाई सुं. नवलकर, मुंबई.

२१६

जमा खर्च

१। श्री. आनंदराव गणपतराव तळपदे वांद्रा.
३ ,, त्रिंबकराव रामचंद्र आवटे, देवास.
५ ,, डी. एल. आजरेकर, पुणें.
२ ,, के. ए. वेंदरे, कर्जत.
-॥- श्रीमती वहिनीबाई शामराव प्रभाकर, मुंबई.
१। श्री. मोतीराम ग. प्रभाकर,
२ ,, शांताबाई ब्रह्मांडकर.
२ ,, लिलावती.
१। श्री. आनंदराव रामचंद्र वडवे, पुणें.
२ ,, के. व्ही. कौसन आणि कं., बोरिवली.
१। ,, हरिभाऊ बापूराव शिरसाठे.
२ ,, खंडेराव के. चोणकर, मुंबई.
१। ,, गोविंद वि. मोडक, कल्याण.
५ ,, गोपाळ पिलाजी उरलप, सोलापूर.
५ ,, ए. एम्. पौडवाल, मुंबई.
५। ,, भाई अबाजी भिलाड.
२ ,, दत्तात्रय यशवंत ठाकूर, फोंडाघाट.
१ श्री. विनायक दाजी भावे, ठाणें.
१। ,, दत्तात्रय गणेश वैद्य.
५ ,, आत्माराम लांडोबा आरोळकर.
१३०६॥॥। एकंदर जमा रक्कम रुपये.
१०२ श्रीसाईबाबांच्या पेटींतील उरसाच्या पांच दिवसांत निघाली ती.
१४०८॥॥। एकूण चौदाशें आठ रुपये पाव आणा फक्त.

सन । पूर्वाभिमुख होऊनी ॥ २०५ ॥ रामनाम जपून त्रिवार । त्यागिलें
त्यांनीं शरीर । दुःखित झाले नारीनर । हृदय पिटूं लागले ॥ २०६ ॥
गेला गेला हो कुबेर । गेला राजयोगी साचार । चालता-बोलता परमे-
श्वर । आह्मालागीं दुरावला ॥ २०७ ॥ गेला जीवींचा विसांवा ।
गेला अनाथांचा ठेवा । विझाला आमुचा ज्ञानदिवा । कालरूपी
वाऱ्यानें ॥ २०८ ॥ चैत्र शुद्ध एकादशी । रविवार होता ते दिवशीं ।
सूर्योदयाचे समयासी । महाराज गेले निजधामा ॥ २०९ ॥ संवत
अठराशें अडुसष्टांत । चैत्रमास ऋतु वसंत । उबंरखेडें ग्रामांत । समा-
धिस्त जाहले ॥ २१० ॥ मिरवणूक कलेवराची । काढिली मग थाटाची ।
स्वारी सार्वभौमाची । निघे जैशी तैशापरी ॥ २११ ॥ टाळ मृदंग
वाजती झांजा । जयजय साधु महाराजा । भक्त गर्जती करून चीजा ।
दणदणती नगारे ॥ २१२ ॥ भूमीची करून शुद्धि । स्वामीस दिधली
समाधि । तया उबंरखेड्यामधीं । श्रीऐनाथासन्निध ॥ २१३ ॥ वस्त्र-
समाधी खंदारीं । केली असे साजिरी । भास्करभाऊ गादीवरी । बैसले
त्यांच्या मागून ॥ २१४॥ त्यास मुलें दोन । रुक्मांगदराय जाण । यांत
झाले विराजमान । रुक्मांगद गादीवरी॥२१५॥ तीन पुत्र रुक्मांगदास ।
यशवंत सदाशिव देवीदास । गणपतीनामें रायजीस । एक पुत्र जाहला
॥२१६॥ यशवंतस्वामीचे पुत्रद्वय । हनुमंत आणि दत्तात्रय । हल्लीं गादी-
वर पाल्य । पुत्र हनुमंतस्वामीचा ॥२१७॥ धुंडिराज नाम त्याचें । लेंकरूं
लहान वयाचें । करी रक्षण तयाचें । सच्चिदानंदपरमात्मा ॥२१८॥ हा
वंशवृक्ष समर्थांचा । वर्णिला मीं येथ साचा । रज मी त्यांच्या पदींचा ।
करोत रक्षण ते माझें ॥२१९॥ हे साधुचरित्र त्र्याध्यायीं । जे भावें
पठतील पाहीं । त्यांची पाठी शेषशायी । निजांगें रक्षील सर्वदा ॥२२०॥
या चरित्रीं धरितां भाव । पुरतील मनींचे हेतु सर्व । येथें जो धरील

२७१

गर्व । तो बुडेल सर्वस्वी ॥२२१॥ हे साधुमहाराज समर्था । पुण्यवंता परम-
पवित्रा । धरून लेंकराच्या हाता । भवनदीच्या पार न्यावें॥२२२॥ स्वति
श्रीसंतकथामृत । अगाध साधुमहाराज चरित । त्यांतून बोलिलों किंचित ।
आदरा म्हणे दासगणू ॥२२३॥ श्री हरिहरार्पणमस्तु ॥ शुभंभवतु ॥

॥ इति द्वादशोऽध्यायः समाप्तः ॥

अध्याय १३

श्रीगणेशायनमः । हे विघ्नकंदना मयूरेश्वरा । कृपासिंधु लंबोदरा । शूर्पकर्णा अघमलहरा । सिंदुरारे पाव मसी ॥ १ ॥ आतां श्रोते सावचित्त । हा संतकथामृतनामें ग्रंथ । साक्षात् ऋतुवसंत । कोकिळ व्हा रे अवघे ॥२॥ हे अध्यायीं कथा अद्भुत । वर्ण्य विषय श्रीशुकानंदी नाथ । बुद्धिदाता रमाकांत । सर्व सत्तातयाचि ॥ ३ ॥ महाराष्ट्राचे दक्षिणेस । कृष्णेचिया उत्तरेस । भालकी चिडगुप्पी ग्रामास । शुकानंद जन्मले ॥ ४ ॥ या भालकी ग्रामीचा । होता भिक्षुक वृत्तीचा । द्विज तैत्तिरीय शाखेचा । कौन्डिण्य गोत्री उमापती ॥ ५ ॥ कृष्णानामें त्याची वधू । दुजी कौसल्या वा कयाधु : महा पतिव्रता अगाधु । पंचकन्यासमान ॥ ६ ॥ या सतीचे उदरास । महाराज आले जन्मास । ये विषयींचा इतिहास । ऐका सांगतों थोडका ॥ ७ ॥ पूर्वी राधाकृष्ण एकांतीं । करीत होते सुखद रती । तें पाहिलें सहजगती । भक्तश्रेष्ठ सुदाम्यानें ॥ ८ ॥ त्यायोगें राधेसी । कोप आला बहुवसी । तिनें शापिलें सुदाम्यासी । क्रोधाविष्ट होऊंनियां ॥ ९ ॥ सात वेळां भूमिवरी । तूं जन्म घेशील निर्धारीं । निर्विकल्प तोंवरी । मुक्तिसुख न मिळे ॥ १० ॥ ऐसी ऐकतां शापवाणी । सुदामा खिन्न झाला मनीं । तें पाहून चक्रपाणी । उत्ःशाप देता जाहला ॥११ ॥ हे माझ्या भक्तवरा । सोडों नको किमपि धीरा । या जन्ममरण येरझारा । सुखद होतील तुजलागीं ॥ १२ ॥ तूं माझा परम भक्त । मीही भक्तप्रिय परमनाथ । तुझ्यासवें जन्मायत । मीही येतों सात वेळां ॥ १३ ॥ जन्मोजन्मी तुजप्रति । घडेल माझी संगती । सातवे जन्मीं तुजप्रती । मिळेल मुक्ति निश्चयें ॥१४॥ ऐसा पूर्वीचा वृत्तांत । रामकृष्णें केला ग्रथित । श्रीगुरुपरंपरा ग्रंथांत । मीवा-

भाषेमाझारीं ॥ १५ ॥ उमापतीस मुलें दोन । भालचंद्र विनायक जाण जैसे राम आणि लक्ष्मण । पुत्र अयोध्यापतीचे ॥ १६ ॥ हा विनायक पूर्वींचा । श्री सुदामा होय साचा । प्राणमित्र कृष्णाचा । भक्तांमाजी अग्रेसर ॥१७॥ विनायकाची विरक्तवृत्ती । बाळपणींच निश्चिती । कळून मातापित्याप्रती । आली होती श्रोतेहो ॥१८॥ गरीबी उमापतीची । अनिवार होती साची । संगती सद्भक्ताची । नावडते लक्ष्मीला ॥ १९ ॥ विनायकाची बुद्धि तैल । चित्त जैसें गंगाजळ । वा मौक्तिक निर्मळ शिवासम होय हो ॥२०॥ बाळपणापासून । प्राणायामादि साधन । नाना मुद्रा आसनें जाण । करी विनायक एकांतीं ॥२१॥ गंगानामें तयाप्रति । कांता लाधली महासती । परी विनायकाची चित्तवृत्ति । प्रपंचांत लागेना ॥२२॥ एकांतीं बसे सर्वकाळ । करीं घेऊनियां माळ । तें पाहून शोकाकुल । आप्त अवघे जाहले ॥२३॥ काय करावें या पोरा । हा टाळकुट्या निघेल खरा । हे श्यामसुंदर रमावरा । सुबुद्धि या देइंजे ॥२४ ॥ असो विनायकें एके दिनीं । कुलदेवतेस वंदोनी । गमन केलें काननीं । तप कराया कारणें ॥२५॥ प्रथम केली तीर्थयात्रा । पुनीत कराया गात्रा । त्या पुण्यवंता परम पवित्रा । नमन माझें अष्टांगीं ॥ २६ ॥ नंतर आले सह्याद्रिसीं । शुक नामें तिर्थासी । जेथें शुक्राचार्य तपासी । पूर्वकालीं बैसले ॥१७॥ आधींच सह्याद्री गिरिवर । परम रम्य मनोहर । नाना जाती तरुवर । ओघ जलाचे ठायीं ठायीं ॥२८॥ अश्वत्थवट औदुंबर । साल तमाल मांदार । आम्र आंमली जंबीर । खदिर चाफा कृष्णागर ॥२९॥ ताडमाडादि पोफळी । देवदारु रान केळी । अशोकपलाश कर्दळी । कपित्थ हरगाशावगा ॥३०॥ बिल्व निर्गुंडी पारिजात । बकुल आवळी निंबसत्य । वन्य तरु अरण्यांत । वर्णितां नये पार कधीं ॥३१॥ करवंद बोरी वावांटी । निबिड कुंजांची जेथ दाटी । नाना लतानीं वृक्ष

कटीं। मिठ्या मारिल्या श्रोते हो ॥३२॥ तृणरूपी शालूहरित। नेसली वाटे मेदिनी जेथ। गोखरूंचीं पुष्पें पीत। बुट्टे वाटती त्यावरी ॥३३॥ र्वताचे तुटले कडे। भयंकर वेडेवांकुडे। नळनीळ वानर माकडें। उड्या मारिती बहुसाल ॥३४॥ व्याघ्र अस्वल केसरी। गज गेंडे नानापरि। वनसूकर महिष भारी। मस्त विचरती काननांत ॥३५॥ कोल्हे लांडगे आणि रोही। तरसा उदा पार नाहीं। मृग समुदाय ठायीं ठायीं। नव वांकुर सेवित ॥३६॥ खगसमूह वृक्षावर। हंस चातक मयूर। चंडोल रावे सुंदर। भरद्वाज कोकिला ॥३७॥ गण्या गिधाडें दिवाभीत। वागूळ वगळे अगणित। टिटव्या काग साळ्या सत्य। रोले आणि वालुका ॥३८॥ घोण नानेटी मण्यार। मांडूळ धामिणी अजगर। डोम्या नाग फणिवर। फूत्कार जेथें टाकिती ॥३९॥ ऐशा भयंकर काननीं। विनायक बसले तपासनीं। प्राणायाम करुनी। लाविते झाले समाधी ॥४०॥ षण्मास समाधी लावून। बैसती अन्नपाण्याविण। तरुवराचीं गलित पर्णें। काळीं सेविती षण्मास ॥४१॥ निवास केला कंदरींत। स्थान परम एकांत। मृगजिनाचें आसन तेथ। घेतलें त्यानीं बसावया ॥४२॥ पुढें मासोत्तम माघमासीं। तिथी वद्य चतुर्दशी। महापर्वणी शिवरात्रीसी। काय घडलें तें ऐका ॥४३॥ रात्र झाली दोन प्रहर। तयानें भरलें अंबर। कृष्णा वसन साचार। रजनी वाटे नेसली ॥४४॥ किर्र ऐसा शोक ध्वनी। पती वियोगें करी रजनी। कर्णकटु घूघूध्वनी। उलूक करूं लागले ॥४५॥ ऐशा त्या घोर रजनीसी। बैसूनियां विमानासी। तया पुनित स्थानासी। एक यक्षिणी पातली ॥४६॥ यक्षिणी परम सुंदर। कुरळकेश मस्तकावर। कांचनापरी वर्ण गौर। अधरोष्ठीं बिंबाधरी ॥४७॥ पूजापात्र कांचनाचें। गंधपुष्पांनीं युक्त साचें। त्यांतील दिव्य कमळांचें। काय वर्णन करावें ॥४८॥ तिनें पाहतां विनायक। मनीं

२७९

झाली साशंक। ह्मणे हा तर देहधारक। कोण प्राणी ये ठायीं ॥४९
अंगकांती सतेज। जैसा सूर्य दिनराज। धरणीसही येईल लाज
पाहून याच्या शांतीला ॥५०॥ जैसे वसिष्ठ पाराशर। वा भुवलया
कुमार। तैसाच हा योगीवर। भासत आहे ये ठायीं ॥५१॥ वा शुक्रा
चार्य ये स्थानीं। बैसले पुन्हा तपाचरणीं। मानवाच्यानें ऐशा वनीं
न राहावेल कदापि ॥५२॥ मी याचे समोर। उभी पद्मीण सुंदर।
पाहून तिळभर। आसन याचें ढळेना ॥५३॥ यावरून हा कोणी तरी
खचित असावा अवतारी। पतितोद्धारा भूमीवरी। स्वेच्छेनें जन्म
॥५४॥ कांहीं असो यालागून। केलें पाहिजे वंदन। ऐसें यक्षि
बोलून। जोडिती झाली पाणीद्वया ॥ ५५ ॥ तेधवां हस्तसंकेतें। वि
यक झाले विचारिते। तूं कोण कोठील कां येथें। सांग आलीस
वेळां ॥५६॥॥ यक्षिणी ह्मणे योगीवरा। ऐका आतां माझी गिरा
यक्ष लोकीं वास खरा। आहे माझा यक्षिणी मी ॥ ५७ ॥ आज म
शिवरात्री। म्हणून आलें भूमीवरती। दर्शन घ्याया निश्चिती। सर्व ज्यो
र्लिंगांचें ॥५८॥ हिमकेदार विश्वनाथ। महाकाळ कालातीत। श्रीओंक
उमानाथ। रेवातटविहारी ॥५९॥ श्रीसोमनाथ सोरटी। वंदून आ
महाराष्ट्री। श्रीघृणेश्वर धूर्जटी। दारुका वनीं नागनाथ ॥६०॥ गौत
गोदास्वर्धनी। निर्माण झाली जेथून। तो भोळानाथ शूलपाणी
त्र्यंबकराजा वंदिला ॥६१॥ वैजनाथ सर्वेश्वर। महाभीम भयंकर। प
मात्मा भीमाशंकर। मल्लिकार्जुन शैलशिरीं ॥६२॥ तीर्थराजा म
सागर। तया तटीं रामेश्वर। जेथें सीतापती रघुवीर। आला जात
लंकेतें ॥६३॥ त्या अवघ्यांचें वंदन। योगीवरा मी केलें जाण। प्रा
लिंग श्रीगोकर्ण। पुजून आलें ये ठायीं ॥६४॥ हें माझ्या सद्गुरुचें
स्थान शुक्राचार्यांचें। म्हणून ये स्थलाचें। आलें दर्शन घ्याव

५॥ आमुचें करिती पूजन । हें मुनिवरा कामी जन । मनकामना
न। ऐहिक सुखें भोगण्याची ॥ ६६ ॥ आमुचिये प्राप्तीचे । चवदा
असती साचे । साधन कराया यक्षिणीचें । ते लागती अवश्य
७॥ ते मी अवघें सांगतें । योगीवरा आज तूतें । ध्यान माझ्या विनं-
। देई माझ्या योगीवरा ॥६८॥ मी माझ्या गुरुस्थानीं । तुम्हां
लें आज नयनीं । म्हणून माझे येथूनी । गुरु आपण जाहलां ॥६९॥
ऐसे आपण । करा नामधारण । यक्षिणी ऐसें बोलोन । मंत्र शिक-
जाहली ॥ ७० ॥ यक्षिणी प्रसन्न झाली जरी । परि जो न परवा
। सच्चिदानंद श्रीहरी । हृदय संकटीं सांठविला ॥ ७१ ॥ याचें
सत्पुरुष । क्षमा शांतीचे जे कोश । अवाढव्य जगतास । ईश्वर रूप
ती ॥ ७३ ॥ मुखें ओंकार बीज जपती । नासाग्रा दृष्टि लाविती ।
ष्ठ महामती । शुकानंद महाराज ॥७४॥ असो पौषमासीं सूर्यग्रहण ।
अमवास्येसी जाण । त्या निमित्तें बहुत जन । आले तीर्थस्नानासी
॥ तों देखिलें एकंदरींत । श्रीशुकानंदनाथ । विस्मय वाटला जनाप्रत ।
त्यांचें पाहोनी ॥७६॥ त्यांनीं प्रार्थना नानापरी । केलिया या ग्रामां-
। शुकानंदास साजिरी । परि न झाला उपयोग ॥७७॥ हळोपाळी
ळी मात । कीं शुकतीर्थीं एक महंत । महावैराग्य कडकडीत येवोनियां
ला ॥ ७८ ॥ निरिच्छेचा प्रत्यक्ष पुतळा । तपो तेजें जैसी चपळा ।
च्चदानंद जगत्पाळा-। वीण कोणा न जाणे तो ॥ ७९ ॥ असो श्रोते
दिवशीं । अस्तमानीचे समयासी । श्रीललितादेवी काननासी । येती
भक्तास्तव ॥८०॥ सुवासिनीचा वेश धरला । रूप सुंदर अभिनव-
। पाहोनी जीच्या मुखेंदूला । रोहिणीवर लाजतसे ॥ ८१ ॥
पाल्या मृगीपरी । हंसगमना बिंबाधरी । गोठ पाटल्या तोडे करीं । रूप
मान ॥ ८२ ॥ ललिता शुकानंदासी । बोलती झाली परियेसी

२४०

आज सूर्यपर्वणीसी । ललितापूजन करावें ॥ ८३ ॥ त्याचें आहे पुण्य बहुत । प्रत्यक्ष भेटे रमानाथ । चाल माझिया सदनाप्रत । पूजन कराया ललितेचें ॥८४॥ माझें सदन येथूनी । जवळ आहे काननीं । तें आपुल्या चरणांनीं । पवित्र करा योगीवरा ॥८५॥ ऐसें ऐकून लक्षण । महाराज वदती हांसून । या वनाची असे पूर्ण । माहिती विमले मज लागीं ॥ ८६ ॥ हें निबिडतर कांतार । येथें न कोणाचें मंदिर । मोठ मोठया भयंकर । दऱ्या दृष्टीस पडताती ॥ ८७ ॥ ऐसें असतां मजप्रत । कां सांगते असत्य । ललिता ह्मणे हें न खचित । चाल मंदिर दावितें ॥ ८८ ॥ ऐसें बोलोन उभयतां । चालूं लागलीं तत्त्वतां । ललितेची अगाध सत्ता । निर्माण केलें मंदिर ॥ ८९ ॥ रत्नखचित ज्याच्या भिंती । प्रति वैकुंठ निश्चिती । ठायीं ठायीं रत्नजोति । जळल्या त्या मंदिरांत ॥ ९० ॥ स्फटिकमय चौक ज्याचे । तुळया खांब सुवर्णाचे । थवे सुवासिनींचे । वंगईवर बैसलेत ॥ ९१ ॥ कोणी रसाळ गीतां गाती कोणी फुगडया खेळती । कोणी निजांगा उटया लाविती । थंडगार चंदनाच्या ॥ ९२ ॥ कोणी गुंफिती पुष्पमाळा । कोणी मुठी गुलालाला । घेऊन एकमेकींला । पाहोन फेंकती अंगावर ॥९३॥ ऐसें पाहोन रम्य स्थान । शुकानंदनाथाचें मन । गेलें असे आनंदोन कौतुकें पाहत चहूंकडे ॥९४॥ ललितामहाराज येतां सदनीं । उठल्या अवघ्या सुवासिनी । तबकीं दीप ठेवूनी । ओंवाळिले समर्थाला ॥९५॥ शुकानंदा लागून । घातिलें त्यांनीं मंगळ स्नान । पूजासाहित्य करोन । त्याचेसाठीं ठेविलें ॥९६॥ त्या ठायीं श्रीयंत्र । दिधलें ललितेनें त्याप्रत । पहा साधूचें केवढें सत्व । साक्षकरी जगदंबा ॥९७॥ मग त्या श्रीयंत्रावरी । जगदंबा ललिता ईश्वरी । प्रगट होवून बसली खरी । आपुल्या भक्ताकारणें ॥९८॥ बटु झाला गजानन । मयूरेश्वर दयाघन । सांग ललिता पूजन । घडलें असें समर्थासी ॥ ९९ ॥

र्थनापूर्वक नमस्कार। केला देवीस अखेर। तैं ईश्वरी वरद कर।
न ललिता बोलली ॥ १०० ॥ हे श्रीशुकानंदनाथा परम पवित्र
य भक्ता। मी प्रसन्न तुज भक्ता। अपेक्षीत वर मागें ॥ १०१ ॥
राज ह्मणती ते अवसरीं। हे प्रणवरूप ईश्वरी। आदि माये सर्वांग-
री। तुझ्या दर्शनें कृतार्थ मी ॥ १०२ ॥ हाच द्यावा मजला वर।
 भेटेल शारंगधर। सच्चिदानंद सर्वेश्वर। वैकुंठवासी पर-
मा ॥ १०३ ॥ स्वस्वरूपीं माझें मन। सदा व्हावें अवघें लीन।
ो माझें जन्ममरण। ठाव मिळो हरिपदीं ॥ १०४ ॥ ऐसें ऐकतां
ाषण। अंबा आनंदली पूर्ण। चहूं भुजीं कवटाळून। हृदयीं
लें तयाला ॥ १०५ ॥ हे माझ्या शुकानंदा। तूं पाहशील
विन्दा। श्यामसुंदरा आनंदकंदा। चिंता मनीं करूं नको ॥ १०६ ॥
ार ईश्वरप्राप्तीचे। बहुत कथिलें शास्त्रीं साचे। परी फळ अवघ्यांचें।
चि जाण शुकानंदा ॥ १०७ ॥ जैशा एक गांवासी। वाटा अनेक
यासी। तैसेच ईशपदासी। जाया मार्ग अनेक ॥ १०८ ॥ मार्ग
रप्राप्तीचे। संप्रदाय नाम त्याचें। भेद अनेक तयांचे। किती सांगूं
मती ॥ १०९ ॥ आनंद चैतन्य सरस्वती। माध्व नामा निश्चिती।
दासी शैव निगुती। शाक्त जातक लिंगाईत ॥११०॥ तुझा उमापति
ता। आनंद सांप्रदायी तत्त्वतां। तूंही जावें त्याच पंथा। अनु-
सून मोक्षातें ॥१११॥ त्या आनंदसांप्रदायीं। शिव भक्ति एक पाहीं।
सांप्रदाया पायीं। महत्त्व अथर्वीण वेदाचें ॥ ११२ ॥ घरीं त्वरित
य आतां। दीक्षा घेईं तत्वतां। उमापती जो तुझा पिता। त्याज-
सून साक्षेपें ॥११३॥ तुझे वृद्ध मातापिता। तैसाच भालचंद्र भ्राता।
ा नामें तुझी कांता। दुःखित आहे तुझ्यामुळें ॥ ११४ ॥ वरद-
त तुझे शिरीं। माझा जाण निर्धारीं। मल्लिकार्जुनीं त्रिपुरारी।

१३१

वंदून जावें गृहातें ॥ ११५ ॥ एक मासपर्यंत । वास करीं वरसा येथ माहीशिवरात्रीनिमित्त । त्वां जावें मल्लिकार्जना ॥ ११६ ॥ ऐसें बोलून नारायणी । अंतर्धान झाली तेथुनी । शुकानंद पूर्वस्थानीं । येवूनिय बैसले ॥ ११७ ॥ पुढें कांहीं दिवसांनीं । येता झाला तया स्थानीं रणधुरंधर चूडामणी । परशुराम पटवर्धन ॥ ११८ ॥ पूर्वी परशुरा अवतारा । निक्षत्रिय केली धरा । तैसीच ज्यानें यवन भारा । पासून भूमि सोडविली ॥११९॥ जो तेथींचाभूपती । येता झाला तया प्रांतीं । त्यासि लोक सांगती । वृत्त शुकानंदाचें ॥१२०॥ तें ऐकून भाऊसी । आश्चर्य वाटलं मानसीं । म्हणे ऐशा साधुसी । जाऊन पहावें अवश्य ॥१२१॥ गांव बार हजाराचा । जहागीर देईन त्यास साचा । ऐसा संत ईश्वराचा । साक्षा अंश असावा ॥ १२२ ॥ बाहून एका सरदारासी । सांगितलें तयासी जाऊन सांगा समर्थासी । मी येतो दर्शना ॥ १२३ ॥ तें ऐकून सरदार गेला शुक तीर्थावर । जोडून आपुले दोन्ही कर । वंदन करी शुकानंद ॥ १२४ ॥ म्हणे हे समर्थ योगीवरा । समाधी न लावा जरा । आपण जहागीर देण्या खरा । भूप येती ये ठायीं ॥ १२५ ॥ गांव बार हजाराचा । मिळत आहे तुम्हास साचा । सरदार परशुरामभाऊचा भाव जडला तुमच्या पदीं ॥ १२६ ॥ ऐसें ऐकतां तद्भाषण । महाराजांचे दोन्ही नयन । पूर्ण दुखःश्रु करून । वरती पाहू लागले ॥ १२७ ॥ पाहतां सरदारासी । ऐसें वाटलें मानसीं । जहागीर मिळते म्हणून यासी आनंद ऐसा जाहला ॥ १२८ ॥ आनंदाश्रु वरोन । भरून आले दोन्ही नयन । जरी न करी हा भाषण । परी मी इंगित जाणवें ॥ १२९ ॥ ऐसें बोलोन निघाला । तात्काळ गडाखालीं आला ज्ञान अंधचक्षूला । कोठोनी असे श्रोते हो ॥ १३० ॥ इकडे महा राज ईश्वरासी । विनविते झाले परियेसी । हे सच्चिदानंदा हृषी

वर्गणीदारांकरितां

१ श्रीसाईलीलेचा वर्षारंभ चैत्र महिन्याचे अंकापासून आहे. नवीन वर्गणीदारांस वर्षारंभापासून अंक घ्यावे लागतील.

२ पत्ता बदलणें झाल्यास लगेच आम्हांस कळवावें. बदललेला पत्ता कळविल्यामुळें कित्येक वेळां अंक गहाळ होतात.

३ अंकासंबंधीं पत्रव्यवहार आमचेकडे करावा.

४ लेखासंबंधीं पत्रव्यवहार संपादक व प्रकाशकांकडे करावा.

वार्षिक वर्गणी.

वार्षिक वर्गणी टपाल खर्चासह मनिऑर्डरनें अगाऊ रु. ३।≈, व्ही. पी. नें रु. ३॥, फुटकळ अंक ।≈, मागील अंकास शिलक असल्यास ॥।

व्यवस्थापक—**श्रीसाईलीला.**

लेखकांकरितां

१. श्रीसाईलीलेंत प्रसिद्धीसाठीं पाठविलेला लेख अथवा कविता कागदाच्या एका बाजूवर,मार्जिन सोडून,सुवाच्य बालबोध लिपींत असावी. पेन्सिलीनें किंवा कागदाचे दोन्हीं बाजूस लिहिलेला मजकूर छापण्यास फार त्रास पडतो.

२. लिखाणासोबत पूर्ण नांव व पत्ता दिला पाहिजे. नांव प्रसिद्ध न करितां टोपण नांवाखालीं प्रसिद्धि द्यावयाची असल्यास त्याप्रमाणें कळवावें.

३. लेख अथवा कविता हातीं आल्यानंतर १ महिन्यांत पसंति अगर नापसंति कळविली जाईल. पसंति कळविल्यानंतर, आम्हांस कळविल्याशिवाय लेखकांनीं तो मजकूर दुसरीकडे छापविण्यास देऊं नये.

४. लेखांत योग्य तो फेरफार करण्याचा अधिकार आमचेकडे राहील. येईल तसा शब्दशः प्रसिद्ध करण्याची हमी आम्हीं घेत नाहीं.

५. लेखासोबत पुरेसें पोस्टेज आल्यास, नापसंत लेख परत करूं.

प्रकाशक—**श्रीसाईलीला.**

282

श्री साईलीला
स. १८३८

श्री साईनाथ प्रसन्न.

श्री साईलीला

मासिक पुस्तक.

वर्ष ११ अंक] १२-१३ माघ-फाल्गुन [श. १८५६

नलिनीदलगत जलमतितरलम् । तद्वज्जीवनमतिशय चपलम्

क्षणमपि सज्जनसंगतिरेका । भवति भवार्णव तरणे नौका
—शंकराचार्य.

संपादक:—रामचंद्र आत्माराम तर्खड

अनुक्रमणिका

पृष्ठें

अनुभव	१-९
शिर्डीवृत्त	१०-१२
चतुर्थावतार दत्तगुरु कालाग्निशमन	
श्रीसाई दत्तजन्म कीर्तनाख्यान	१३-६

विनंति

वर्गणीदारांस नम्र विनंती करण्यांत येत आहे कीं, या साली V.P. करण्यांत आली नसल्यामुळें ज्यांनीं वर्गणी अद्यापि पाठविली नाहीं, त्यांनीं कृपा करून ती खालील पत्त्यावर पाठवून द्यावी. अथवा V. P. करण्याचें सुचवावें.

रा. आ. तर्खड,

व्यवस्थापक—**श्रीसाईलीला**

५१ E, पाली रोड, खार, मुंबई २१; आणि ऑ. खजिनदार

श्रीसाईबाबा शिरडी संस्थान

कै. श्रीम्हाळसापति अंक

श्रीसाईसद्भक्तांच्या सोयीसाठीं कै. म्हाळसापति अंक वेगळा प्रसिद्ध करण्यांत येणार आहे. किंमत ३ आणे. तरी जिज्ञासूंनीं त्याप्रमाणें मागणी करावी, ही विनंती.

रा. आ. तर्खड,

व्यवस्थापक—**श्रीसाईलीला कचेरी**

श्रीसाईभक्तांस विज्ञप्ति

कोणाला श्रीसाईमहाराजांबद्दलचे त्यांचे स्वतःचे अनुभव श्रीसाईलीलेंत प्रसिद्ध व्हावे म्हणून पाठविण्याचे असतील त्यांनीं ते आमच्याकडे पाठविल्यास ते प्रसिद्ध होण्याबद्दल आदरपूर्वक योग्य तो विचार होईल.

रा. आ. तर्खड,

— प्रकाशक

अनुभव

(१)

सोलापूर ता. ६–३–३५

रा. रा. संपादक श्रीसाईलीला यांसी

सा. न. वि. वि.

आपल्या श्रीसाईलीलेंत श्रीबाबांचे अनुभव आपणांकडे पाठवीत आहें, सवडीप्रमाणें छापण्याची कृपा व्हावी. आपणास कांहीं मजकूर कमी रणें असेल तर करावा; पण महत्त्वाचा गाळूं नये; कळावें लोभ असावा विज्ञापना.

आपला

श्रीधर गणेश भांडारे,

हेडक्लार्क, जाम मील, सोलापूर

मी ता. १३–१–३५ रोजीं एकाएकीं आजारी झालों व दुसऱ्या वशीं संधिवातानें सांधे सुजले व दम्यानें छाती, व पाठ पाण्यानें भरून ली. शिवाय मला मधुमेहाचा रोग, व त्यामध्यें ताप भरला. लगेच दा. वैशं- यन व. दा. पीतांबरे या उभयतांनीं मला वाडिया दवाखान्या- यें नेण्याचें ठरविलें. पण आज पलंगावर न निजवितां खालीं निज- वें म्हणून मला सर्वांनीं धरून खालीं उतरवीत असतांना समोर माउली साईमहाराजांची तजबीर हातांनीं काढलेली आहे व त्यावर माझी जर गेली. त्या साईमाउलीकडे पाहतांक्षणीं मला एकदम रडें कोसळलें. तें कें कीं, मोठमोठ्यानें हंबरडा फोडून श्रीमाउलीस मीं प्रार्थना केली कीं, कदिलानें मी २० वर्षे आपली सेवा करींत असतांना माझ्यावर असा प्रसंग

यावा ! मर्जी तुमची ! अशी करुणा भाकून मनास थोडें शांत करून बिछान्यावर निजलों. उशाकडे कुटुंब व पायाकडे गडी व बाजूस इतर मंडळी अशी बसली होती. अजमासें सकाळी १०।११ चा सुमार होता. मला बिछान्यावर निजतांक्षणीं झोंप लागली व त्यामध्यें खालीलप्रमाणें देखावा दिसला. काळे कपडे घातलेला एक मनुष्य आला व म्हणाला, "चलो, तुमको बाबांनी बोलाविलें आहे." मी "बरें, चल" असें म्हणून त्याच्यामागून चालूं लागलों. त्यानें खूप डोंगराच्या पायऱ्या चढून वर नेलें. तेथें माथ्यावर साईबाबा पूर्वेकडे तोंड करून उभे. त्यांच्यामागें शिपाई व त्यांच्यामागें मी. तोंच बाबांनी हातांनीं मला परत जा म्हणून खूण केली. त्याबरोबर मी निघालों तो पुन्हा मला हाक मारली. मागें पाहतों तों त्या शिपायास रागावले कीं, मीं दुसऱ्यास बोलाविलें असतांना यांस कां घेऊन आलां? असें म्हणून मशिदीमधील कोनाड्यामध्यें गुप्त झाले व लगेच त्या कोनाड्यावरील फुलांचे हार बाजूस करून तोंड बाहेर काढून एक डबी जोरांत माझ्या अंगावर फेकली ती माझ्या छातीमध्यें गडप झाली. जा ! म्हणून सांगतांक्षणीं जो हसत पळत सुटलों, तो खालीं आलों. व फार मोठ्यानें हसूं लागलों. त्यामुळें सर्व मंडळी घाबरून गेली कीं वात झाला काय ? पण दोन मिनिटांमध्यें जागा होऊन सर्व हकीकत सांगितली. नंतर श्रीमाउलीची उदी लाऊन दवाखान्यामध्यें नेलें. तो ८ दिवसांत बरीं होऊन घरीं आलों. उत्तम बरा होऊन कामावर जाऊं लागलों. कळावें, लोभ असावा, गलतीची माफी असावी.

श्री. ग. भांडारे

अनुभव

(२)

श्री विठ्ठलराव[1] कल्याणपूर कांहीं दिवसांमागें भेटावयास आले होते त्यांनीं सांगितलेला अनुभव. श्री कल्याणपूरकर हे अनेक वर्षे ताडदेव जवळच्या चिकलवाडींत राहत आहेत. सुमारें १७।१८ वर्षांमागें त्यांच्या खोली शेजारीं एक परभू जातीचे तरुण गृहस्थ डॉक्टरच्या परिक्षेचा अभ्यास करीत होते. शेजार या नात्यानें दोन्ही तरुणांत परस्पर दृढ स्नेह उत्पन्न झाला होता.

हे परभू गृहस्थ अत्यंत परिश्रम घेऊन अभ्यास करीत होते. परिक्षेंत उत्तीर्ण झाल्यास कांहीं विशेष सेवारूपि संकल्प (नवस) त्यांनीं श्रीसाईबाबांच्या चरणापाशीं आपल्या मनांत केला, पण तो त्यांनीं विठ्ठलरावांना अतिपरिचयाचे स्नेही असूनही कळविला नव्हता.

पुढें परिक्षेच्या तयारींत गढून गेल्यामुळें वरील नवसाची त्यांना आठवणही राहिली नाहीं. परिक्षेच्या पहाटेस त्यांना स्वप्न पडलें कीं, एक वयोवृद्ध फकीर त्यांच्याकडे आला व त्यांना म्हणाला,

" अरे, तूं डॉक्टर ना !"

" मी अजून परिक्षा पसार झालों नाहीं. "

" पण तुला दवा देणें करणें कळतें ना ? तर बघ बघ माझ्या पोटांत लई दुखतें. मी बेजार झालों आहें. कांहीं तरी त्यासाठीं मला

---

१ श्री विठ्ठलराव मुंबईत अनेक सद्गृहस्थांच्या परिचयाचे आहेत. त्यांची संगीतरूपि पारायण करण्याची शैली अप्रतिम व मोहक आहे. आवाज गोड, भजनाकडे स्वाभाविक ओढ, व संगीत आणि सौजन्याची जोड, यामुळें त्यांचें पारायण ऐकणारा तन्मय होऊन जातो. हे स्वतः कर्नाटकचे असूनही मराठी भाषेवर त्यांचा इतका ताबा आहे कीं ते महाराष्ट्रीय नसावे असें ऐकणाराला कधींही भासत नाहीं.

त्यांनीं अनेक कथानकें स्वतः रचलीं आहेत. —संपादक

285

आत्तांच्या आत्तां दवा दे. देतोस कीं नाहीं ? नाहीं तर मी दुसऱ्या डॉक्टराकडे जातों. "

" जरा थांबा मी दवा आणतों. " असें म्हणून कळवळ्यानें घरांत धांवलों. आणि कांहीं औषध घेऊन बाहेर येतों तों फकीर नाहींसा झालेला.

त्यानें अशी भयंकर उतावीळ केली होती,—आणि अशा प्रकारचें विव्हळणें मांडलें होतें कीं, हे श्रीसाईबाबा असतील असें त्या वेळीं वाटलें नाहीं. परंतु ते नाहींसे झाल्यावर हे साईबाबाच खास होते, असें वाटलें. जागे होऊन व ह्या स्वप्नातला सर्व प्रकार काय असावा म्हणून माझ्या खोलींत धांव घेऊन आणि मला जागें करून त्या गृहस्थानें तें स्वप्न मला सांगितलें. त्या स्वप्नाचा विचार करून मी त्यांना विचारलें, " श्रीसाईबाबांना परिक्षेसंबंधानें कांहीं नवस तुम्हीं केला आहे !"

"होय ! परंतु तुम्हीं आतां आठवण देईपर्यंत तो साफ विसरलों होतों."

" मला असें वाटतें, या स्वप्नद्वारें श्रीसाईबाबांनीं तुम्हाला असें सुचविलें आहे कीं, सर्व प्रकारच्या पोटांतल्या विकारांचा तपास करून त्यांवर काय इलाज व औषधाची योजना करावी याचा अभ्यास अवलोकनांत घेऊन त्या विषयाकडे खास ध्यान ठेवावें. आणि आजच्या पेपरमध्यें या संबंधानें जरूर प्रश्न येणार. सबब इकडे तिकडे मन चलित न ठेवतां याच विषयाकडे खास लक्ष द्यावें. त्याप्रमाणें त्या सद्गृहस्थांनीं त्याच विषयाचें अध्ययन करून ते परिक्षेस बसले. आश्चर्याची गोष्ट ही कीं, याच संबंधानें त्या दिवसाच्या कागदांत पृच्छा येऊन ते माझे स्नेही त्या परिक्षेंत उत्तम रीतीनें उत्तीर्ण झाले.

ही श्रीसाईबाबांची लीला मी १७।१८ वर्षांमागें अनुभवली आणि अद्यापिही अनेक प्रकारांनीं अनुभवित आहें.

खार, ता. १४ फेब्रुवारी १९३५ संपादक

अनुभव

(१)

आज ता. १० फेब्रुवारी १९३५ च्या दिवशीं पार्ल्याचे एक श्रीसाईभक्त भेटावयास आले होते. त्यांनीं सांगितलेला त्यांचा अलीकडे घडलेला एक अनुभव.

ह्या गृहस्थांनीं आपलें नांव प्रसिद्ध करूं नये म्हणून आग्रह केला आहे आणि ती त्यांची विनंती यथासांग आहे, हें पुढील हकीगत वाचल्यावर वाचकवृंद मान्य करतील.

गेल्या विजयादशमीच्या पहाटेस त्यांना स्वप्न पडलें:—

स्वप्नाची हकीगत सांगण्यापूर्वीं त्या संबंधाची पूर्वपिठिका अशी घडलेली होती:—

सध्यांच्या परिस्थितीप्रमाणें त्यांच्याही कचेरींत कापकूप व कारकून वगैरे कमी करणें हा प्रकार चाललेला होता. आपली नोकरी एकतीस वर्षांची येत्या जानेवारी (म्हणजे जानेवारी १९३५) अखेर व्हावयाची असल्यामुळें आणि आपल्या वयाची पंचावन्न वर्षें पुरीं झाल्यामुळें आपणांस नोकरीमुक्त व्हावयाची सूचना मिळवयाचीच; असें समजून व त्याप्रकारची सूचना पदरांत पडण्यापूर्वींच आपण होऊन राजीनामा देणें युक्त वाटून आणि हाताखालचे तसेंच उपरीवर्ग तसें जाणूनबुजून न करण्याची सल्ला देत असतांही त्यांनीं विजयादशमीपूर्वीं अनेक महिने त्याप्रमाणें राजीनामा लिहून पाठविला होता; व त्यासंबंधीं निश्चित मनानें होते.

विजयादशमीच्या पहाटेस त्यांना स्वप्न पडलें कीं, त्यांच्या अमेरिकन मुख्य कचेरीचे प्रमुख म्यानेजिंग डायरेक्टर जे पूर्वींच रिटायर्ड होऊन सध्या केवळ हौसेनें त्या कचेरीचे कामकाज पाहत असतात, ते त्यांच्या भेटीस पार्लें मुक्कामीं आले.

हे मोठे साहेब एकाएकीं घरीं आल्यामुळें लगबगीनें उठून आपण आपल्या बिछान्याची वळकटी केली. साहेब चटईवरच बसले, आणि खिशांतून काडयांची पेटी काढून तीन दमडीचें घासलेटचें टिन जवळ होतें, तें त्या साहेबानें पेटवून त्याच्या मिणमिण जळणाऱ्या उजेडांत खिशांतले कागद काढून वाचूं लागले.

हे साहेब पूर्वीं इकडील मुंबईच्या कचेरींत वर्क म्यानेजरच्या हुद्यावर होते. माझ्यावर त्यांचा लोभ होता. पुढें त्यांचा हुद्दा वाढत जाऊन ते मुंबईच्या कचेरींत उपरी झाले. नंतर अमेरिकेंत मुख्य कचेरीचे ते एक डायरेक्टर होऊन पुढें म्यानेजिंग डायरेक्टर या सर्व श्रेष्ठ हुद्यावर त्यांची बढती होऊन नंतर रिटायर्ड होऊन, केवळ स्नेहबुद्धीनें कांहींही लवाजमा न घेतां ते कामकाज पाहतात व सल्ला मसलत देत असतात.

म्हणून असा मोठा माणूस आपल्यासारख्या यःकश्चित मनुष्याच्या घरीं अचानक येतो काय ! चटईवर बसून त्या मिणमिण जळणाऱ्या तीन दमडीच्या घासलेटाच्या दबडयाच्या उजेडांत कागदपत्र वाचतो काय ! याचें राहून राहून मला आश्चर्य व दुःखही वाटलें.

साहेब कागद वाचीत असतां आपण पाठविलेल्या राजीनाम्याचें काय झालें म्हणून हिंम्याकरून त्यांना विचारतां "तूर्त विचारांत घेतां येत नाहीं." असें बोलून ते साहेब व तो सर्व देखावा नाहींसा झाला.

खडबडून जागा झालों. "बाबासाहेब ! कुठला साहेब आणि कुठलें काय ! तो पलीकडच्या खोलींतला मोठा साहेब (देव्हाऱ्यांतील श्रीसाईबाबा) येऊन त्यानें हा सर्व खेळ दाखविला नि दुसरें काय !" असें गहिंवर येऊन ते सेवकाला बोलले !

खार, ता. १० फेब्रुवारी १९३५

संपादक

अनुभव

(४)

श्री. लक्ष्मण विठ्ठल नाडकर, माहीम बाजार, मुंबई ता. १ ली जानेवारी १९३५ च्या दिवशीं श्रीसाईलीलेची वर्गणी देण्यासाठीं आले होते. त्यांच्या-बरोबर श्री. गोविंदराव अमृत मुळे हे होते. श्री. नाडकरानीं त्यांच्या एका स्नेह्याच्या व स्वतःचा असे दोन अनुभव सांगितले ते असेः—

स्नेह्यांचा अनुभव:-त्यांचे स्नेही एक उद्यमशील गृहस्थ आहेत. आपला उद्योग आणि आपलें घर याखेरीज त्यांना दुसरा कांहीं व्यवसाय नाहीं. हे स्नेही श्रीसाईबाबांचे उपासक आहेत. एके वेळीं त्यांनीं रुपये पांचची एक नोट श्रीसाईबाबांच्या प्रीत्यर्थ पाठविली. ती होती १० रुपयांची. तेव्हां ही नोट कांहींतरी सूचक हेतूनें आली असावी असें वाटून त्यांतले पांच रुपये जमेस होऊन बाकीचे पांच रुपये आपल्या देव्हाऱ्यांत जपून पूजेच्या साहित्यांत ठेवा अशी त्यांना सूचना झाली होती आणि त्याप्रमाणें ते पांच रुपये त्यांनीं जपून देव्हाऱ्यांत ठेवलें होते. त्या वेळीं त्यांची सांप-त्तिक स्थिती बरी होती.

पुढें कांहीं अकल्पित प्रकारामुळें त्यांची स्थिती खालावत गेली. ती इतकी कीं, एके दिवशीं त्यांना बाहेरगांवाहून मालाची मागणी आली असतां आणि त्या व्यापारांत त्यांना प्राप्ति असूनही आगगाडी भाडें रु. ४ अकरा आणे भरण्याला त्यांच्याजवळ पैसे नव्हते. जीव व्याकूळ झाला. पैसे भरण्याची वेळा भरत आली. आतां काय करावें " बाबा ! हे तुमच्या पूजेंतले रुपये दुःखित मनानें घ्यावे लागत आहेत, काय करूं !" असें म्हणून ते पांच रुपये हातांत घेऊन खोलीतून बाहेर पडतात, तों हे अमृतराव मुळे माझ्या स्नेह्याला अचानक दारांत भेटले. " अहो, हे तुमचे दहा रुपये मी कांहीं महिन्यांपूर्वीं उसने घेतले होते आपले ते परत घ्या पाहूं. इतके दिवस परत करूं शकलों नाहीं, क्षमा असावी. " असें ते म्हणाले.

काय श्रीसाईमाउलीची ही लीला तरी! माझ्या स्नेह्यानें ते पांच रुपये देव्हाऱ्यांत परत ठेऊन, आगगाडीचे माल भाडे रुपये ४॥≈ भरले आणि "बाबा! आज ऐन वेळेवर अब्रू बचवलीस!" असें बोलून ते घरीं परत आले.

स्वतःचा अनुभव

श्री. लक्ष्मण विठ्ठल नाडकर मुलांलेंकरांसहित श्रीसाईबाबांच्या दर्शनास सन १९१५ सालीं गेले होते. श्रीच्या सेवेंत आनंद वाटला. इतका खर्च करून व दगदग सोसून श्रीचरणांपाशी आल्याचें सार्थक झालें असें वाटून इकडून हालूं नये असेंही वाटलें.

याप्रमाणें आम्ही सर्व आनंदांत असतां एके दिवशीं सकाळीं आम्हाला परत जाण्याची आज्ञा झाली. परत जाण्याची आज्ञा न मागतां झालेली. आणि शिर्डीस श्रीचरणांजवळ राहण्याची उत्कंठा यामुळें वाईट वाटलें.

माध्यान्हीच्या आरतीच्या वेळीं आम्ही सर्व हजर होतों. बाबा त्या वेळीं कांहीं बोलले नाहींत. दोन प्रहरीं तीन वाजतां दर्शनाच्या वेळीं पण कांहीं बोलले नाहींत. त्यानंतर सायंकाळपूर्वी बाबा फिरावयास निघतात, त्या वेळीं पायां पडतांना "अरे तूं अजून राहिला आहेस? तुला सकाळींच जा म्हणून सांगितलें होतें ना? जा आताच्या आतां; जा तुला गाडी मिळेल."

संध्याकाळचा सुमार! पावसाळीचे दिवस! नदीला नांव! बाबांचा हुकूम! आतां कसें? बाबांचा हुकूम मोडवेना. एक टांगा कर्मधर्मसंयोगानें मिळाला. त्यांत बसून दुःखित मनानें आम्ही शिर्डी सोडली. जेमतेम करून नदीकिनारा गांठला. अंधार पडावयास लागलेला. नांव पैलतीरावर. हांका मारून नांव इकडे आणा म्हणून पुकार करतां, नावाडी "सांज पडली, नांव चालविण्याचा हुकूम नाहीं" म्हणून बोलले. घोर विवंचनेंत पडलों. बाबांचा धांवा केला. इतक्यांत थोड्या वेळानें एक टांगा आला, त्यांत कोपरगांवचे मामलतदारसाहेब होते. त्यांनीं आम्हाला धीर दिला. साहे-

त्यांच्या शिपायानें पुकार करतांच नावाड्यांनी नाव आमच्या तीरावर आणली; आम्ही सर्व मंडळी पैलतीरावर गेलों.

एक तर अंधार पडलेला, नावेसाठीं पाऊण तासाचा आणखी विलंब. टांगेवाल्यानें व इतर मंडळीनें आतां गाडी चुकलीच. तुम्हीं आज रात्रीं पुरते देवळांत मुक्काम करा, व सकाळीं जा अशी सल्ला दिली. गांव परकें, अनोळखीचें, बरोबर स्त्री व मुलें, मुली.. अंगावर थोडेंतरी खिडुकमिडुक. विवंचना सुरू झाली. बेचैन झालों. परंतु बाबांचें आश्वासन " स्टेशनवर जा ! तुला गाडी आहे. " या शब्दांवर पूर्ण भरंवसा ठेवून तसाच टांगा स्टेशनकडे हांकला. रस्त्यांत अंधार गुडुप, व चोरांचीं भीति. पण बाबांच्या शब्दांवर विश्वास ठेवून तो तीन मैलांचा भयंकर रस्ता कापून एकदांचें कोपरगांवचें आगगाडीचें स्टेशन गांठलें. सामान उतरलें. पुढें काय करावयाचें याचा विचार करतां, स्टेशनवर बरीचशी उतारू मंडळी दिसली. धीर आला, मास्तराकडे तपास करतां त्यांनीं आश्वासन दिलें कीं गाडी दोन तास लेट आहे, आतां येईल. त्यांनीं टिकिटें दिलीं. गाडी थोड्यावेळानें आली. अत्यंत आश्चर्य करीत सर्व मंडळी सप्रेम भावनेनें शिर्डीकडे तोंडें करून, श्रीसाईबाबांच्या नांवाचा जयघोष करीत गाडींत बसलों. एका तासानें मनमाड गांठलें. तेथें यथेच्छ फराळ करून मध्यरात्रीं नंतर एक वाजतां मेलगाडी गांठून आम्ही सर्व मंडळी सकाळ उजाडतांच मुंबईस पोंहचलों. काय ही बाबांची लीला ![1]

---

१ अशा प्रकारें ध्यानीं-मनीं स्वप्नीं ही गाडी नसतां श्रीसाईबाबांच्या आश्वासना-प्रमाणें गाडी मिळाल्याचे दोन दाखले लेखकाच्या खास परिचयाच्या मंडळीचे आहेत. ते पुष्कळांना ठाऊक आहेत. परंतु श्री. नाडकर यांच्यासारखे इतरांचे अनुभव आल्यास ते आधीं प्रसिद्ध करून तदनंतर आपल्या परिचयांतले अनुभव प्रसिद्ध करणें हें उचित होय असें वाटल्यावरून ज्या इतरांस असे अनुभव आले असतील त्यांनीं कृपा करून ते लिहून पाठविल्यास वाचकवृंदांवर उपकार होतील.

खार, ता. २ जानेवारी १९३५ —संपादक

श्रीसाईबाबा

फेब्रुवारी १९३५ चें शिर्डीवृत्त

फेब्रुवारी महिन्यांत शिर्डी येथें श्रीसाईबाबा-समाधि दर्शनाकरितां, मुंबई, पुणें, अहमदनगर, सातारा, सिंगवी, नाशिक, व पंढरपूर, ह्या ठिकाणाहून ३७ संतप्रेमी बांधव व श्रीसाईभक्त आले होते. कांहीं भक्तांनीं श्रीस अभिषेक व नैवेद्य केले. एका भक्तानें अर्धोदयपर्व या दिवशीं श्रीद्वारकामाई-मशिदींत सकाळीं तुपाचीं निरांजनें व रात्रीं तेलाच्या पंत्या लाविल्या.

२ देणगी जिन्नस वगैरे आल्या त्या

१ रा. रा. विठ्ठल बा. कुंभकर्ण, अहमदनगर—१ श्रीस शुभ्रकांठी उपरणें.

२ रा. रा. नीलकंठ नारायण क्षीरसागर, पुणें २—रु. ७५ सभा मंडपाकरितां.

३ रा. रा. दत्तात्रय दा. रासने, पुणें—१ श्रीस वायलचा गुलाबी गलेफ.

४ रा. रा. सुरेंद्र आ. तर्खड, पुणें—१ श्रीस आस्मानी रंगाचा मखमली पांढरी फीत लावलेला गलेफ.

५ रा. रा. व्ही. जी. भोलागीर, पुणें—रु. ३ कायमनिधीस.

३ दासगणूमहाराज यांचे एक शिष्य रा. रा. किसनराव आबाजी पार्थीकर यांची संस्थानच्या जागेवर तात्पुरती नेमणूक झाली होती व त्याप्रमाणें ते कामावर ता. ८।१२।३४ ला रुजू झाले, हें डीसेंबर १९३४ च्या शिर्डीवृत्तांत प्रसिद्ध झालें होतें. ते ता.१-२-३५ पासून कामावर हजर नसून गांवीं गेले आहेत.अद्याप परत आले नाहींत.

३ सभामंडप

सभामंडपाच्या पायाचे काम सुरू करण्याकरितां संस्थानचे ऑ. चिटणीस रा. रा. सुंदरराव दि. नवलकर हे शिर्डी येथें मुंबईहून ता. ११।२।३५ ला गेले व ता. १६।२।३५ रोजीं परत आले. सभामंडपाच्या पायाचे काम वगैरे शिर्डी येथील पब्लिक वर्क्सचे इरिगेशनचे कॉन्ट्रॅक्टर रा. रा. एस. पी. गोरे, B. E. यांना दिलें आहे. पाया खोदून तयार झाला आहे. चुना मळण्याच्या कामासही सुरवात झाली असून तो भरण्याचे काम आतां सुरू होईल. लोखंडी खांब व त्रिम्स याचें काम मुंबईतील रा. रा. के. ल. आधारकर यांच्या धी व्हलकन इंजीनिअरिंग वर्क्स, भायखळा, यांजकडे दिलें आहे. पायाचें काम व जोते व लोखंडी खांब व ट्रॅम्स श्रीरामनवमी उत्सवापूर्वी तयार होईल.

५ रा. रा. दामोदर सावळाराम रासने, अहमदनगर, एक श्रीचे जुने साईभक्त व शिष्य यांनीं सभामंडपाच्या कामास निधि जमवून देतों म्हणून त्याप्रमाणें रा. रा. नि ना. क्षीरसागर, पुणें, यांजकडून रु. ७१ पाठविले.